

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. İşbu çeviri, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Vakıf Fonu'nun desteğiyle yapılmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Bu çeviri, Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan, telif haklarına ilişkin belgeyi okuyunuz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyrights/droits d'auteur à la fin du présent document.

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ KARARI

İKİNCİ SEKSİYON

BUKTA VE DİĞERLERİ/MACARİSTAN DAVASI

(Başvuru no. 25691/04)

İşbu karar, Mahkeme İç Tüzük'ünün 81. maddesine dayanarak, 25 Eylül 2007 tarihinde kararda yapılan düzeltmeyi kapsamaktadır

STRAZBURG

17 Temmuz 2007

Nihai Karar

17/10/2007

Bukta ve diğerleri/Macaristan davasında,

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin, aşağıdaki üyelerden oluşan Daire'si (İkinci Seksiyon):

Françoise Tulkens, *Mahkeme Başkanı*,

András Baka,

Ireneu Cabral Barreto,

Vladimiro Zagrebelsky,

Antonella Mularoni,

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović, *Yargıçlar*,

ve Sally Dollé, *Yazı İşleri Müdürü*

26 Haziran 2007 tarihinde kapalı oturumda yapılan müzakrelerden sonra, aynı tarihte aşağıdaki kararı vermiştir :

USUL

1. Bu dava, Macaristan Cumhuriyeti'ne karşı, Macar vatandaşı olan Bayan Dénesné Bukta, Bay Ferdinánd Laczner ve Bay Jánosné Tölgyesi'nin ('başvuranlar'), 13 Nisan 2004 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ('Sözleşme'), 34. maddesi uyarınca, Mahkeme'ye sunulan, 25691/04 numaralı başvuru sonucu görülmektedir.

2. Başvuranlar, Mahkeme önünde, Budapeşte'de avukatlık yapmakta olan, Sayın L. Grespik tarafından temsil edilmiştir. Macar Hükümeti ('Hükümet') ise, Adalet Bakanlığı memuru olan Bay L. Hötzl tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuranlar, barışçıl toplantılarının, polis tarafından dağıtılmasının, Sözleşme'nin 10 ve 11. maddelerine aykırı olduğunu öne sürmektedirler.

4. 4 Eylül 2006 tarihli bir kararla, Mahkeme, başvurunun, Hükümet'e iletilmesine karar vermiştir. Sözleşme'nin 29/3. maddesinin öngördüğü gibi, Mahkeme, kabul edilebilirlik ve esasın birlikte incelenmesine karar vermiştir.

OLAYLAR

5. Başvuranlar, sırasıyla, 1943, 1945 ve 1951 yıllarında doğmuşlar ve Budapeşte'de oturmaktadırlar.

A. Davanın Koşulları

6. Davanın olayları, tarafların anlatımına göre, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

7. 1 Aralık 2002 tarihinde, Rumen Başbakanı'nın, Budapeşte'ye yaptığı resmi ziyarette, Rumen Milli Bayramı vesilesiyle, o zamana kadar Macaristan'ın olan Transilvanya'nın Romanya'ya bağlılığının ilan edilmiş olduğu Gyulafehérvár'da 1918'de toplanan milli meclisin anısına bir resepsiyon düzenlemiştir.

8. Resepsiyondan bir gün önce, Macar Başbakanı, bu resepsiyona katılma kararını halkla paylaşmıştır.

9. Başvuranlar, Gyulafehérvár Milli Meclisi'nin, Macar tarihinde kötü bir yan anlamı olduğu düşüncesiyle, Macar Başbakanı'nın, bu resepsiyona katılmaktan imtina etmesi gerektiği kanaatindeydiler. Aynı zamanda, başvuranlar, resepsiyonun yapılacağı yer olan, Budapeşte'deki Kempinski otelin önünde, eylem yapma kararı almışlardır. Bu niyetlerinden polisi haberdar etmemişlerdir.

10. 1 Aralık 2002 tarihinde, öğleden sonra, aralarında başvuranların da bulunduğu yaklaşık 150 kişi, otelin önünde toplanmışlardır. Polis de orada bulunmaktadır. Büyük bir gürültü kopmuştur. Bu toplantının, resepsiyonun güvenliği için tehlike arz ettiğine kanaat getiren polis, toplantıyı dağıtma kararı almıştır. Polis, eylemcileri, otelin yakınlarındaki bir parka doğru itmiştir ve eylemciler, bir süre sonra, oradan ayrılmışlardır.

11. 16 Aralık 2002'de, başvuranlar Pest merkezi bölge mahkemesine ('bölge mahkemesi'), polisin aldığı tedbirlerin kanuna aykırı olduklarının tespit edilmesi için başvurmuşlardır. Başvuranlar, eylemin tamamen barışçıl olduğunu ve tek amacının, fikirlerini ifade etmek olduğunu öne sürmüşlerdir. Başvuranlar, III. no.lu 1989 Toplantı Özgürlüğü Kanunu'nun ('toplantılara ilişkin kanun') hükümlerinin gerektirdiği gibi, polise üç gün önceden haber veremeyeceklerini çünkü Başbakan'ın resepsiyona katılma niyetini, bir gece önce açıkladığının altını çizmişleridir.

12. 6 Şubat 2003 tarihinde, bölge mahkemesi, başvuranların davasını reddetmiştir. Eylemin koşullarına gelince, mahkeme, bir patlama sesi duyulduktan sonra, eylemin dağıtıldığını tespit etmiştir.

13. Bölge mahkemesi, bunun yanı sıra, yapılacak olan eylemden, polisin haberdar edilmesi için üç günlük sürenin gözetilmesinin imkânsız olduğunu çünkü eylemin yapılmasını gerektiren olayın, üç günden kısa bir sürede gerçekleştiğini tespit etmiştir. Mahkemeye göre, Toplantılar Kanunu'nun eksikliklerini tamamlamak görevi hâkime ait değildi. Aynı zamanda, polisin haberdar edilmesine ilişkin yükümlülük, doğaçlama bile olsa, tüm eylem biçimlerine uygulanıyordu. Bunun yanı sıra, bu toplantıları düzenleyen kuralların belirlenmesi ve geliştirilmesi gerekli ise de, bu görev, hâkimin değil yasa koyucunun görevidir.

14. Bölge mahkemesi, aynı zamanda, polisin, kamusal alanda toplantı yapılacağından haberdar edilmesinin amacının, gidip gelme özgürlüğü ve kara trafiğinin akışına ilişkin genel çıkarın ve başkalarının haklarının korunması olduğu kanaatindedir. Mahkeme, eylemi organize edenlerin, polise haber vermeyi düşünmediklerini tespit etmiş ve şunları eklemiştir:

‘(...) Yürürlükteki mevzuatın hükümleri gereğince, bir toplantının barışçıl olması, polisin, bundan haberdar edilmesi yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır. (...) Tebliğ etmeme, söz konusu toplantının, kanuna aykırı olması sonucunu doğurduğu için, mahkeme, bunun barışçıl olup olmadığını araştırmamaktadır. Böylelikle, davalı, haklı olarak ve Toplantılar Kanunu’nun 14/1. maddesi gereğince, toplantıyı dağıtmıştır.’

15. Başvuranlar, istinaf yoluna başvurmuşlardır. 16 Ekim 2003’te, Budapeşte Bölge Mahkemesi, ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Mahkeme, ilk derece mahkemesinin muhakemesinin, iç hukukun eksikliklerine ilişkin olarak söylediklerini tekrarlamayarak kısmen değiştirmiştir. Özellikle, Mahkeme’nin içtihadına ve Anayasa Mahkemesi’nin 55/2001. (XI.29) no.lu kararına atıfta bulunarak, şunları eklemiştir:

‘(...) Milli mevzuatın ilgili hükümlerinin uygulanması sorununa ilişkin olarak, haber verme yükümlülüğünün hiçbir istisnası bulunmadığından, benimsenmesi gereken yaklaşım açıktır. Bu bağlamda, ‘haber verilen’ toplantılar ile ‘doğaçlama’ toplantılar arasında hiçbir fark yoktur ve doğaçlama toplantılar, yukarıda belirtilen tebliğ yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olmasından ötürü, kanuna aykırıdır.’

16. Sonuçta, bölge mahkemesi, başvuranlara getirilen kısıtlamaların gerekli ve orantılı olduklarına karar vermiştir.

17. İlgililerin, Yüksek Mahkeme önünde yapmış oldukları temyiz başvurusu, 24 Şubat 2004 tarihinde, bu mahkeme tarafından, bu talebin, medeni usul kanununun ilgili hükümleriyle *ratione materiae* uyumsuz olduğu gerekçesiyle, esas incelemesi yapılmaksızın reddedilmiştir.

B. İlgili İç Hukuk

18. Anayasa’nın 62. maddesi, barışçıl toplantı özgürlüğü hakkını içermekte ve bu hakkın özgürce kullanılmasını güvence altına almaktadır.

19. Toplantılar Hakkındaki Kanun’un 6. maddesi, polisin, bir toplantı yapılmasından, en az üç gün önce haberdar edilmesine ilişkin yükümlülüğü içermektedir.

20. 14/1. madde, polisin, önceden bildirim yapılmamış olan her toplantıyı dağıtması gerektiğini (*feloszlatja*) belirtmektedir.

21. 14/3. madde, polisin, bir toplantıyı dağıtmasına ilişkin olarak, on beş günlük süre içinde hâkime başvurulabileceğini öngörmektedir.

HUKUK

I. SÖZLEŞME’NİN 11. MADDESİNİN ÖNE SÜRÜLEN İHLALİ

22. Başvuranlar, barışçıl eylemlerinin, sadece, polisin önceden haberdar edilmemiş olması nedeniyle dağıtılmış olduğundan şikâyet etmektedirler. Başvuranlar, ilgili kısımları aşağıdaki şekilde kaleme alınmış olan, 11. maddeyi öne sürmektedirler:

’1. Herkes asayiş bozmayan toplantılar yapmak (...) haklarına sahiptir.

2. Bu hakların kullanılması, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla ve ancak yasayla sınırlanabilir. Bu madde, bu hakların kullanılmasında silahlı kuvvetler, kolluk mensupları veya devletin idare mekanizmasında görevli olanlar hakkında meşru sınırlamalar konmasına engel değildir.’

A. Kabul edilebilirlik

23. Mahkeme, başvurunun, Sözleşme’nin 35/3. maddesi anlamında temelden yoksun olmadığını ve hiçbir kabul edilmezlik gerekçesi bulunmadığını tespit etmektedir. Mahkeme, başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar vermektedir.

B. Esas

1. Başvuranların barışçıl toplantı yapma haklarının kullanımına müdahale olup olmadığının tespiti

24. Hükümet, başvuranların, 11. maddedeki güvenceleri öne sürme haklarının olduğuna ve eylemin dağıtılmasının, bu hükümde kendilerine tanınan hakkın kullanılmasına müdahale oluşturduğuna itiraz etmemektedir. Mahkeme, başka türlü karar vermesi için bir neden olmadığını tespit etmektedir. Hükümet, bu müdahalenin, 11. maddenin ikinci bendine göre haklı olduğunu öne sürmektedir.

2. Müdahalenin haklı olup olmadığı sorunu

25. Mahkeme, söz konusu cezanın, ‘kanunla öngörülmüş’ olup olmadığına, 11. maddenin, 2. bendindeki meşru amaçlardan biri veya birçoğunu hedefleyip hedeflemediğine ve bu amaç ya da amaçların

gerçekleştirilmesi için, ‘demokratik toplumda, gerekli olup olmadığına’ karar vermelidir.

a) ‘Kanunla öngörülmüş olma’

26. Taraflardan hiçbiri, başvuranların barışçıl toplantı özgürlüğüne yapılan kısıtlamanın, kaleme alınış şekli son derece açık olan, Toplantılar Hakkında Kanun’un 14. maddesine dayandığına itiraz etmemektedirler. Öngörülebilirlik koşulu böylelikle yerine getirilmiştir. Mahkeme, tarafların tutumundan sapmak için bir neden görmemektedir.

b) ‘Meşru amaç’

27. Başvuranlar, bu konuda görüş bildirmemişlerdir.

28. Hükümet, kamusal alanlarda, barışçıl toplantı hakkına yapılan söz konusu kısıtlamaların, örneğin, gidip gelme hakkı ve kara trafiğinin akışı gibi başkalarının haklarını korumaya yönelik olduğunu öne sürmektedir.

29. Bunun dışında, barışçıl toplantı özgürlüğü, devletin müdahale etmemesine ilişkin basit bir ödeve indirgenemez. Bazen, bu toplantıların, barışçıl şekilde yürütülmesini sağlamak için, pozitif tedbirlerin alınması gerekebilir. Üç günlük süre, polisin, diğer makamlarla eşgüdümlü olarak hareket edebilmesi, kuvvetlerini düzenleyebilmesi, itfaiyeyi harekete geçirebilmesi ve araçları çektiirmesi için gerekli olmaktadır. Birçok topluluğun, makamlara, aynı yerde aynı zamanda, eylem yapmak istediklerini beyan etmeleri halinde, başka görüşmelerin yapılması da gerekebilir.

30. Bu unsurları dikkate alan Mahkeme, alınan tedbirin, düzenin korunması ve başkalarının haklarının korunmasından oluşan meşru amaçları bulunduğuna ikna olmuştur.

c) ‘Demokratik toplumda gereklilik’

31. Başvuranlar, doğaçlama eylemlerinin barışçıl olduğunu ve polisin, Toplantılar Hakkındaki Kanun’un 14. maddesine göre ve sadece, önceden haberdar edilmemiş olması gerekçesiyle, eylemi dağıtmış olduğunu açıklamaktadırlar. Başvuranlara göre, küçük bir patlama sesinin duyulması, böyle bir tedbirin alınmasını haklı çıkarmamaktadır, aksi halde, polis, bu gerekçeyi öne sürerek ve başka gerekçe olmaksızın, her türlü eylemi dağıtabilir.

32. Hükümet, başvuranların yaptığı toplantının, ön bildirim eksikliği nedeniyle değil polise göre, Kempinski otelde bulunan devlet temsilcilerinin güvenliği için bir risk oluşturan patlama nedeniyle dağıtıldığını öne sürmektedir.

33. Mahkeme, Sözleşme’nin 11. maddesinin 2. bendinin, devletin, toplantı özgürlüğüne ‘meşru kısıtlamalar’ getirebilmesine izin verdiğini hatırlatmaktadır.

34. Mahkeme, milli mahkemelerin söz konusu olayların kanuna uygunluğu hakkındaki kararlarının, sadece, ön bildirim yapılmamış olması gerekçesine dayandıklarını tespit etmektedir. Mahkemeler, polisin aldığı tedbirlerin yasal olduklarına karar vermek için sadece bu gerekçeye dayanmışlar ve özellikle de, eylemin barışçıl niteliği olmak üzere, dosyanın diğer unsurlarını dikkate almamışlardır.

35. Şüphesiz, kamusal alanda, bir toplantının yapılmasının, bir ön izne bağlı kılınması, kural olarak, barışçıl toplantı hakkına saldırı oluşturmamaktadır (*Rassemblement jurassien et Unité jurassienne/İsviçre*, no. 8191/78, 10 Ekim 1979 tarihli Komisyon kararı, Karar ve Raporlar, 17). Bununla birlikte, mevcut olayda, kamuoyu, Başbakan'ın resepsiyona katılma niyetinden, yeteri kadar öncesinden haberdar edilmemiştir. Başvuranların, barışçıl toplantı yapma haklarından tamamen vazgeçmeleri ya da bu haklarını, yasal kuralları hiçe sayarak kullanmaları gerekiyordu.

36. Mahkeme'ye göre, politik bir olaya derhal tepki verilmesinin haklı olduğu özel koşullarda ve bunun da barışçıl bir eylem yoluyla yapıldığında, bu eylemin, sadece ön bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olması gerekçesiyle dağıtılması ve katılımcıların kanuna aykırı davranmamış olmaları durumunda, barışçıl toplantı hakkına orantısız bir kısıtlama getirilmiş olmaktadır.

37. Bu bağlamda, Mahkeme, kamusal alanda yapılan her eylemin neden olacağı küçük rahatsızlıkların ötesinde, başvuranların, kamu düzeni için bir tehlike oluşturduklarını gösteren bir şeyin bulunmadığını tespit etmektedir. Mahkeme, 'eylemcilerin, şiddet eylemi yapmamış olmaları dikkate alındığında, kamu güçlerinin, Sözleşme'nin 11. maddesinde güvence altına alınan toplantı özgürlüğünün içinin boşaltamaması için, barışçıl toplantılar konusunda hoşgörülü olmaları gerektiğini' hatırlatmaktadır (*Oya Ataman/Türkiye*, no. 74552/01, 41-42. paragraflar, AİHM 2006-XIV).

38. Açıklananlara göre, Mahkeme, başvuranların barışçıl toplantılarının polis tarafından dağıtılmasının, demokratik bir toplumda, hedeflenen amaçların gerçekleştirilmesi için gerekli olmadığına karar vermiştir.

39. Sözleşme'nin 11. maddesi ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞME'NİN 10. MADDESİNİN ÖNE SÜRÜLEN İHLALI

40. Başvuranlar, mevcut olayda, Sözleşme'nin 10. maddesinin, aşağıdaki şekilde kaleme alınmış olan ilgili kısımlarını öne sürmektedirler:

'1. Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir almak ve vermek özgürlüğünü de içerir. Bu madde, devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine bağlı tutmalarına engel değildir. (...)

2. Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün

veya kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, veya yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması için yasayla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlamalara ve yaptırımlara bağlanabilir. (...)'

41. Mevcut olayda, Sözleşme'nin 11. maddesinin ihlaline ilişkin verilen karar dikkate alındığında (bkz. 39. paragraf), Mahkeme, başvuruların şikâyetinin, 10. madde altında ayrıca incelenmesine gerek olmadığı kanaatindedir (*Ezelin/Fransa*, 26 Nisan 1991, paragraf 35, seri A no. 202).

III. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİ

42. Sözleşme'nin 41. maddesine göre,

'Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.'

A. Tazminat

43. Başvuranların her biri, manevi tazminat olarak 10.000 Avro talep etmektedirler.

44. Hükümet, bu talebin aşırı olduğunu öne sürmektedir.

45. Mahkeme, ihlal tespitinin, başvuruların görmüş oldukları, her türlü manevi zarar için yeterli adil tazmini sağladığına karar vermektedir.

B. Yargılama Giderleri

46. Başvuranlar, Mahkeme önünde yaptıkları yargılama giderleri için 2.000 Avro talep etmektedirler.

47. Hükümet, bu talebin aşırı olduğunu öne sürmektedir.

48. Mahkeme'nin içtihadına göre, bir başvuran yaptığı yargılama masraflarının, geri ödemesini ancak, bunların, gerçek, gerekli olduklarının kanıtlanması ve oranlarının makul olması halinde alabilir. Mevcut olayda, Mahkeme'nin elinde bulunan delillere ve yukarıda sayılan kriterlere göre, Mahkeme, başvurulara, birlikte, talep ettikleri miktar olan 2.000 Avro'nun ödenmesinin makul olduğuna karar vermektedir.

C. Gecikme Faizi

49. Mahkeme, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın eklenmesinin uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabul edilebilir olduğuna*;
2. Sözleşme'nin 11. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. Sözleşme'nin 10. maddesine ilişkin şikayetin ayrıca incelenmesine *gerek olmadığına*;
4. Başvuranların tüm manevi zararları için ihlal tespitinin yeterli adil tazmini *oluşturduğuna*;
5. *Mahkeme*,
 - a) Savunmacı devletin, başvurulara, birlikte, kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde, Sözleşme'nin 44/2. maddesine uygun olarak, 2.000 Avro'yu (iki bin Avro), uygulanabilecek her türlü vergi ile birlikte, savunmacı devletin, ödeme tarihindeki oran dikkate alınarak, milli parasına çevrilerek ödemesine;
 - b) Bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan marjinal kredi kolaylığı oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz uygulanmasına;
6. Başvuranların, fazlaya ilişkin adil tazmin taleplerinin *reddine*,

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar, İngilizce olarak hazırlanmış ve 17 Temmuz 2007 tarihinde, İç Tüzük'ün 77/2. maddesi gereğince, yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Sally Dollé
Yazı İşleri Müdürü

Françoise Tulkens
Mahkeme Başkanı

© **Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.**Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri, İngilizce ve Fransızca'dır. İşbu çeviri, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Vakfı Fonu'nun desteğiyle yapılmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Bu çeviri, Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, bu çevirinin kalitesine ilişkin olarak hiçbir sorumluluk almamaktadır. Bu çeviri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihat veritabanı olan HUDOC'tan veya HUDOC'un ilettiği olduğu diğer veritabanlarından indirilebilir (<http://hudoc.echr.int>). Bu çeviri, ticari olmayan amaçlarla ve davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ve İnsan Hakları Vakfı'na atıfta bulunmak suretiyle alıntılanabilir. Bu çeviriyi kısmen veya tamamen, ticari amaçlarla kullanmak isteyenlerin, bunu aşağıdaki adrese bildirmeleri gerekmektedir: publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour Européenne des Droits de l'Homme (<http://hudoc.echr.int>), ou de tout autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.